

19 Agosto, 2024

FESTIVALS D'ESTIU

El músic rus demostra una formació d'alt nivell, però també té un caràcter únic i un virtuosisme on un «menys» pot ser un «molt més»

Denis Kozhukhin, un pianista immens al festival de Torroella

Roger Lleixà / Festival Torroella de Montgrí

Denis Kozhukhin sobre l'escenari.

XAVIER PASET
 Torroella de Montgrí

Amb un programa gairebé dedicat íntegrament a l'obra de Franz Liszt, Denis Kozhukhin va demostrar quins són els atributs artístics d'un gran pianista. Ho va fer en la primera part amb les obres de maduresa del compositor romàntic hongarès retallant al màxim l'expressió, sense abusar de les capacitats que té un piano modern per impressionar sense sentit. Tot eren grans obres, microcosmos en elles mateixes com la impagable *La Lugubre gondola núm. 1*, en què el jove Kozhukhin va fer patent les dots d'artista intel·ligent amb un pianisme depurat i «amb poc piano» naturalitzant una peça que apunta cap a nous horitzons -com ho són també *Nuages gris* i l'homenatge musical *Am grabe Richard Wagners*, de perfil

interpretatiu majúscul. Pel despullament i la simplicitat tan complexa que necessiten aquestes partitures va equilibrar amb mestria una expressió que es va fer corprendora. La veritat és que aquest pianista sap dibuixar tots els espais sense recórrer al llocs comuns i l'academicisme.

De fet, «d'acadèmia» en té molta perquè s'ha format amb els millors professors, però si la seva tècnica és impecable i demostra una formació d'alt nivell, pel que fa al seu toc pianístic és evident que té un caràcter personal. Està creant el seu art i pensant per ell mateix com fer que les músiques funcionin. Cadascuna amb el que necessita. Dic això perquè molts intèrprets es valen del seu virtuosisme i de la rotunditat de la seva sonoritat que moltes vegades sembla monolítica. Són grans estrelles, és veritat, però cada vegada és més clar que el que compta és

saber dir les músiques d'una forma genuïna. Per més coratge sonor que tinguin alguns músics que ocupen els caps de cartell dels grans auditoris, una veu amb identitat ho superar tot. Per això, em sembla que Kozhukhin està triomfant i li queda molta carrera encara.

La colossal interpretació de la *Sonata per a piano en Si menor* el situa en un lloc més interessant si encara és possible. Si durant la primera part sabia destil·lar i simplificar en la gran sonata -que representa un cim de la composició del s. XIX- va convèncer amb un virtuosisme sincer que pensa més en la partitura que no pas en l'artifici i el lluïment. Podria haver estirat del que sembla una llengua franca per molts artistes que abusen dels *forte* més dramàtics i de les harmonies més punyents, dels pianíssims en el registre agut dolcificats i encara en la recreació dels moments més bells que només fa que crear una lectura molt llepada -si se'm permet l'expressió. No ho va fer. Ben al contrari, va saber fer un ús ajustat dels recursos, silencis expressius sense alambiments, claredat i energia ben estructurades amb una direcció i coherència inqüestionables. Segurament, hi ha un públic que prefereix l'artifici i l'exhuberància mal entesa, però en aquest territori no hi ha profunditat i és molt fàcil que un monument com aquest s'escapi de les mans. Saber crear un concert que sigui únic el fa memorable. Sense artistes pensants no hi ha emoció. Aquí «menys» va ser un «molt més» en veritat musical. Una lectura honesta, sàvia i molt ben defensada en cada instant per aquell moment concret del recital. ■